

MEDFØDT MANGEL PÅ ÉN ELLER FLERE BLIVENDE TÆNDER KALDES

”AGENESI” – BAGGRUND Medfødt mangel på én eller flere af de blivende tænder er overvejende arveligt betinget, men kan også opstå tilfældigt. I fagsprog kaldes mangel på tænder agenesi. Agenes af én eller flere tænder optræder hos ca. 5% af den danske befolkning. Mangel på de blivende tænder kan normalt konstateres i 10-12 års alderen af din tandlæge ved en røntgenundersøgelse.

EVENTUEL BEHANDLING: Agenes af behandles på forskellige måder:

1) Bevare mælketanden – undlade tandregulering! I mange tilfælde kan sunde og pæne mælketænder bevares. Hvis mælke-tanden/-tænderne på et senere tidspunkt tabes, kan den eller de ofte undværes uden væsentlige gener. Det gælder især for de små kindtænder i under- og overkæben. Såfremt dit sammenbid skønnes stabilt er dette ofte en god løsning. OBS! Man kan ikke sige hvor længe en mælketand kan holde, tabes den efter 18 års alderen må man selv sørge for rådgivning omkring konsekvenserne af tabet, - hvis man finder det nødvendigt!

2) Fjerne mælketanden - udlade tandregulering! I andre tilfælde kan man fjerne mælketanden, hvor den blivende tand mangler, og derved sørge for at de blivende nabetænder tænder vokser op og udfylder pladsen. De blivende tænder vil ofte få en god stabil tandstilling. Selv om der opstår lidt mellemrum, eller tænderne får en anden placering end når alle tænderne er der, kan stabiliteten sagtens være god. En sådan behandling skal vælges tidligt, hvor du stadig skal vokse meget endnu.

3) Fjerne mælketanden og lukke tandbuen med tandregulering! I visse tilfælde er der mulighed for at lukke mellemrummet, hvor man mangler tænder. Det kræver bøjle som i de fleste tilfælde er en fast bøjle. Behandling skal ofte udføres før du er færdigudvokset. Efter tandregulering skal der ofte stabiliseres i lang tid med en ”holde fast bøjle” (retention) ofte langt op i voksen livet.

4) Erstatte de manglende tænder – ofte med en større tandregulering! Det kan vise sig umuligt at anvende de allerede nævnte muligheder. Der mangler for mange tænder, eller der er alt for meget plads i kæben til at tænderne kan samles med en bøjle. Her kan man blive tvunget til at erstatte de manglende tænder med kunstige tænder. Det kan være en protese, en bro eller et tandimplantat. En protese er en aftagelig kunstig tand. En bro er en kunstig tand der er limet på nabetænderne. Et

tandimplantat er en metalstift, som indopereres i kæben og placeres som en slags tandrod. I mange tilfælde vælges et tandimplantat.

KAN MAN SELV VÆLGE SIN BEHANDLING? Den behandling der tilbydes er ofte valgt ud fra hvad der overhovedet er muligt. Derfor kan man sjældent frit vælge mellem de 4 nævnte muligheder ovenfor. Alle vi mennesker er lidt forskellige, og derfor kan den behandling som én har fået ikke altid passe hos en anden.

REGIONSTANDPLEJEN:

Tandimplantatbehandling udføres i samarbejde med Regionstandplejen på Rigshospitalet. Implantatbehandlingen kan først udføres efter behandlingen er godkendt i Regionstandplejen. Det kræver du sammen med en Specialtandlæge i Center for Tandregulering taler om, hvad der er muligt for dig, inden der ansøges om implantatbehandling. Af og til vil Regionstandplejen se dig før de godkender en behandling. *Behandling i Regionstandplejen gives kun én gang i livet.* Man må regne med at både implantat og tandkrone skal skiftes på et tidspunkt i livet for egen regning.

Implantat-behandlinger kræver ofte en større tandreguleringsbehandling, som skal *udføres og afsluttes* i Center for Tandregulering *inden man fylder 18 år.* Selve implantatbehandling kan først færdiggøres på Rigshospitalet i ca. 22 års alderen, al vækst i kæben skal være afsluttet. I perioden fra man er 18 år til man skønnes klar til implantat behandlingen i ca. 22 års alderen, skal bøjler og tænder kontrolleres samt vedligeholdes på Rigshospitalet (tele 35 45 58 31). Der er ofte tale om midlertidige ikke optimale kosmetiske forhold fra man er færdig med tandregulering til den endelige behandling kan udføres. Perioden fra man starter tandregulering til man er færdig med implantat og krone strækker sig ofte over 8 til 10 år.

VIGTIGT! Man har selv ansvaret for, at tandstillingen og ”holde fast” bøjler kontrolleres efter man er 18 år. Der tilbydes ikke kontrol eller ny behandling af tandstillingen på Center for Tandregulering eller i den kommunale tandpleje efter man er fyldt 18 år.

Med venlig hilsen
Center for Tandregulering